

2009-10
Hivern
64

el Llombo



reivindicació / cultura



El Llombo reedita 'Perfiles',
del que fóra alcalde
d'Ontinyent Jaime Miquel

L'Associació redescobreix



REDACCIÓ

Com anunciàvem en l'anterior revista, el passat dissabte 7 de novembre, va tindre lloc l'acte de presentació de *Perfiles*, de Jaime Miquel Lluch, llibre que ha editat aquesta Associació.

A l'acte de la presentació va assistir el fill de Jaime Miquel, Jorge Juan acompanyat per les seues filles i dos néts, que es van desplaçar *ex profeso* des de Dénia i Madrid. La presentació va començar a les set de la vesprada amb unes paraules del president Pep Barberà; a continuació Guillem Llin va desglossar l'existència vital de Jaime Miquel. Després va prendre la paraula Jorge Juan, qui d'una forma molt amena es va mostrar molt agraït en el seu nom i en el dels seus germans –Jaime i José Antonio, els quals no van poder assistir– per què gràcies a l'Associació de Veïns el Llombo, Ontinyent havia recuperat la figura de son pare, cosa que els havia arribat al cor. La intervenció de

l'alcalde va tancar el torn dels oradors. Acte seguit es va servir un vi d'honor.

Des de l'Associació havíem preparat amb molta cura tot el relacionat amb la presentació del llibre *Perfiles*, i tenim que dir que ens sentim realment satisfets de com es va desenvolupar, amb un centenar de persones que van omplir de gom a gom el centre cívic, seguint amb atenció la presentació i fent del vi d'honor un moment de conversa molt amena.

Per completar la crònica d'un dia important, tenim que dir, que al voltant de les cinc de la vesprada del dia 7, van arribar els familiars de Jaime Miquel al local de l'Associació, on van estar departint amb els membres de la junta, i tots junts es van traslladar a l'Ajuntament, on es va fer una recepció oficial als familiars de l'excalde Miquel. Finalitzat l'acte de l'Ajuntament, autoritats i acompanyants, es van traslladar al centre cívic per procedir a l'acte de presentació de *Perfiles*.

l'excalcalde Jaime Miquel



Pàgina 2: Pep Barberà, Lina Insa, Jorge J. Miquel i Guillem Llin durant l'acte de presentació; baix, les filles i els néts de Jorge J. Miquel i la recepció a la seu social del Llombo. En aquesta pàgina, dalt, el públic assistent ompli la sala durant l'acte de presentació en què hi ha els excalcales Manuel Reguart (a l'esquerra, en primera fila) i Roberto Belda (al darrere); l'alcalde i els descendents de Jaime Miquel durant la recepció oficial a l'Ajuntament; una imatge del vi d'honor on socis i veïns departhen; Jorge Miquel amb Joan Barberà, dos amics d'infantesa, i Jorge Juan Miquel amb Guillem Llin, coordinador de l'obra



Una mostra molt completa sobre els moriscs

REDACCIÓ

El passat dissabte 3 d'octubre es va inaugurar al local social del barri una mostra que sota el títol "Els moriscs: costums, expulsió i llegat" per commemorar els 400 anys de la seua expulsió. Per a muntar l'exposició hem comptat amb la col·laboració desinteressada de Joan Barberà.

L'acte va començar a les set de la vesprada, amb unes paraules del president Pep Barberà, i va seguir amb la projecció d'un interessant documental sobre la matèria de vint minuts de duració, que havia estat cedit per la Universitat de València.

A l'acte va haver una molt bona assistència de gent. Després, com ve sent costum, es va servir un vi d'honor.



Ens visita el cantautor Paco Muñoz

La mateixa vesprada de la inauguració, quan donàvem els últims retocs a l'exposició, ens va visitar un bon amic de l'Associació: el cantautor Paco Muñoz, qui no es va poder esperar degut a que tenia compromisos



Miquel redescobert

Amb la publicació del llibre *Perfiles*, l'Associació de Veïns el Llombo ha complit el que pretenia quan vam encetar el projecte fa més d'un any: que es conega Jaime Miquel Lluch, qui va estar alcalde d'Ontinyent en els difícils anys del franquisme i era, fins ara, un perfecte desconegut per al poble.

La reedició de *Perfiles* –del que es compleixen 80 anys de la publicació original– ha estat l'*excusa* perfecta per posar al descobert un alcalde que va moure un poble paralitzat des del final de la comtessa civil i que es trobava particularment dividit arran l'alcaldia de Luis Mompó. Miquel, amb paciència i tacte, va encetar una sèrie de projectes que, a la fi, han redundat en el bé d'Ontinyent. Considerem de justícia recordar a aquelles persones, que amb les seues virtuts i defectes, han fet pel poble el que ha estat al seu abast.

L'acte de presentació del llibre –així com abans la recepció a l'Ajuntament–, amb una nombrosa representació de descendents directes de Miquel vingut expressament de Dénia i Madrid, va ser una jornada emotiva i perfecta. L'únic "però" és per l'alcaldesa, qui després de donar suport econòmic al projecte es va desdir d'acord a com s'assenyala en la informació de pàgina 6.

2010, o sí o sí

Ha passat un altre any. I dels projectes que l'Associació de Veïns el Llombo reclama des de fa anys (rotonda d'accés directe a l'*Avenida* des de la ronda de circumval·lació, accés per a vianants a l'aparcament de Sant Jaume, segona fase del carrer de les Monges Carmelites, aparcaments...) res s'ha fet.

Fins el moment present, el regidor d'Urbanisme Filiberto Tortosa s'ha mostrat extremadament diligent per resoldre els xicotets assumptes que el barri ha reclamat. Però camí dels tres anys en tasques de govern és hora d'encetar els grans projectes per ser creïble en la seua feina. Crèdit el té, se'l ha guanyat. Però del que faça / no faça en els pròxims 365 dies dependrà si podem seguir confiant amb ell com un

gestor excel·lent o és un altre de tants polítics com han passat per l'Ajuntament.

Hospital = baló sonda

Decididament, l'hospital d'Ontinyent es farà a colp de globus sonda que, periòdicament, llança la Generalitat Valenciana. Que si 100 llits, que si una part d'elles en habitacions dobles, que si tindrà, o no, UCI... Està clar que depèn quina siga la resposta de la ciutadania, serà l'hospital.

Sí, perquè l'alcaldesa Insa no està disposada a presentar batalla en res del que diguen els seus superiors polítics. Conseqüentment, haurà de ser el poble qui, davant el periòdic globus sonda de l'Administració, reaccione i es pose en el seu lloc.

Sortosament, ja ho ha fet en el tema de la UCI. Tant de bo siga aquest punt el de partida d'un poble que, massa vegades, sembla haver dimitit de tot. Fins de demanar el que en justícia li toca.

Caixa Ontinyent i la fusió

En 1992, governant el PSOE, es va promoure la fusió de les caixes d'estalvi. Aleshores van desaparèixer les de Sagunt, Carlet, Sogorb i Torrent. Caixa Ontinyent va resistir i ho va fer per ser una entitat sanejada i per tindre uns responsables que no van claudicar a les pressions polítiques.

Ara, en 2009, governant el PP, tornem al mateix punt. Tot i la crisi financera, la política molt conservadora de Caixa Ontinyent fa que els números siguen igual d'envejables que en temps passat. En els anys d'opulència, la nostra caixa ha crescut per sota la mitjana però, ara, en els mals temps, es demostra l'encertada política que duu a terme. Així doncs, de plantejar-se seriosament la fusió-absorció tindran que ser novament els responsables de l'entitat els qui frenen les pretensions polítiques. D'ells depèn que Ontinyent siga el que és. Perquè solament cal veure la ingent obra social que ha fet en les darreres dues dècades i que, ni de bon tros, s'haguera dut a terme amb una absorció en aquell 1992.



EDITA: Associació de Veïns el Llombo. Carrer Jaume I, 7-baix
Ontinyent (La Vall d'Albaida)
CIF: G-46979183
Registre Generalitat Valenciana
4746, Secció 1a

Registre Ajuntament d'Ontinyent,
núm. 72
Any XX, Segona Època,
núm. 64. Hivern 2009-2010
Exemplar Gratuït
Dipòsit legal: V-503-1993

NOTA: L'opinió de l'Associació de Veïns el Llombo d'Ontinyent es manifesta en l'Editorial i en els seus articles signats des de la Redacció. La resta ho són a títol personal, siguen coincidents o no amb el parer de l'Associació.



Amb la col·laboració
de la **Conselleria**
d'Educació de la
GENERALITAT VALENCIANA

DIRECCIÓ GENERAL D'ORDENACIÓ
I INNOVACIÓ EDUCATIVA
I POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Una lamentable falta de serietat

REDACCIÓ

En prop de 19 anys d'existència de l'Associació, mai ens hem desdit ni hem posat draps calents a una declaració nostra. I moltes vegades ens hem mossegat la llengua. Com, per exemple, fa uns mesos quan el regidor Juan Santa Pau ens va acusar d'insolidaris per l'emplaçament de l'hospital. D'acord que el centre sanitari suscite diferents punts de vista. Però, d'ací a tractar-nos d'insolidaris, hi ha un gran tros. Simplement hi ha que recordar que ni per activa ni per passiva hem dit mai res de que devia fer-se al Llombo... quan es contemplava al barri. A més a més, quan fa anys es va fer el institut Pou Clar, que substituïa el Sant Joan Bosco (que es trobava al Llombo), l'Associació no va posar cap inconvenient a que es fera en Sant Rafael. Al nostre parer el regidor popular se'n va passar uns quants pobles per desqualificar-nos. I no tot val. És a dir, ens callem moltes vegades i, quan parlem, ho fem després de meditar les coses i assumim totes les conseqüències.

Açò que hem dit ho considerem vital pel que anem a escriure. Quan el 21 de maig es va inaugurar el centre social el Llombo vam parlar amb l'alcalde Lina Insa. Li vam dir que estava en marxa un projecte per reeditar *Perfiles* i descobrir Jaime Miquel Lluch —un home que havia estat alcalde del poble— i que necessitariem la ajuda econòmica municipal. Ens va comentar que si eren 4.000 o 6.000 euros, res, ni pensar-ho; i al dir-li que estaria poc per sobre els 1.000 euros ens va contestar que es podia parlar.

El dia 8 de juliol va tindre lloc la reunió al mateix despatx de l'alcalde. A Insa l'acompanyava Maria Abad, regidora d'Hisenda. I pel Llombo estàvem Pep Barberà, president, i Elies Castelló i Guillem Llin. Dúiem els pressupostos i les vam comentar que, “mínim, per començar a parlar,



L'Associació de Veïns el Llombo ha editat *Perfiles* sense cap ajuda municipal, malgrat haver-la promesa l'alcalde Lina Insa

l'Ajuntament s'havia de fer càrrec de 1.200 euros i que a canvi rebria 100 exemplars”. Van voler saber el que costava d'editar el llibre i no vam tindre cap inconvenient en demostrar-ho. Els va parèixer una proposta raonable i Insa, l'alcalde, va dir “avant”. Els vam comentar tot seguit que ja que la subvenció de 2008 havia estat retallada prop d'un 60% que si podien allargar-se un poc més, fins a 1.500 ó 2.000 euros tant de bo seria per nosaltres. Ací, Abad, va dir que “ja ho vore, i faré el que podré”. Així és com es va quedar i qui diga que no, senzillament menteix.

Quan al mes de setembre, ja editat el llibre, vam concertar una cita per lliurar el volum i, de passada, parlar de la col·laboració definitiva, la nostra sorpresa va ser que l'alcalde, Lina Insa, va dir que mai, mai s'havia compromés amb 1.200 euros. És cert que a la segona reunió vam anar amb una factura per import de 1.500 euros, perquè havien hi hagut unes despeses suplementàries i nosaltres volíem que l'Ajuntament es fera càrrec. Insa va dir que amb uns 40 exemplars en tenia prou i es va mostrar disposada a pagar 500 euros. Als membres de l'Associació de Veïns el Llombo que hi érem presents allò ens va tocar molt. Moltíssim. Potser perquè no som

polítics. Què vol dir si es parla de “mínim 100 exemplars i 1.200 euros” i la resposta és “avant”?

La junta directiva del Llombo va considerar una burla l'actitud de l'alcalde i va optar per no agafar els 500 euros (tampoc lliurar els 40 exemplars, fora dels 2 que els havíem donat) i, alhora, com l'Ajuntament d'Ontinyent és més, infinitament més, que unes persones que passatgerament ocupen els càrrecs de responsabilitat, no vam tapar el logotip. Paral·lelament, com estava en marxa l'acte als fills i descendents de Jaime Miquel Lluch, la postura va ser actuar amb naturalitat. **Però el Llombo ha editat, en exclusiva, el llibre *Perfiles*. Sense cap ajuda municipal.**

Ara, temps passat, l'alcalde pot eixir dient en els molts mitjans de comunicació que li són fidels el que vullga. Però ella sap que, diga el que diga, embolique el que embolique, li pose el llaç del color que vullga, no té raó perquè les coses són com les contem. Les coses són, senzillament, com són. I punt.

L'actitud en aquest cas d'Insa sembla que pretenga fer-nos callar asfixiant-nos econòmicament. Sembla que no suporti que ningú pose en tela de judici el que fa. Així *Crònica*, ha tancat; *el Periòdic d'Ontinyent*, factura “zero” euros mes a mes a l'Ajuntament d'Ontinyent. Ara, l'Associació de Veïns el Llombo. Perquè no ens enganyem: ens ha fet molt de mal econòmicament. A hores d'ara tenim un forat xicotet, però que és de dimensions notables per una associació de veïns. Però dit açò, tenim que afegir que si es pensa que pot estrangular-nos econòmicament, és que no té ni idea de com són els ciutadans del poble que representa. Més prompte que tard s'alçarem de les conseqüències d'aquesta falta de seriositat de la primera autoritat municipal i, mai més, tornarem a fer les coses de paraula amb aquesta alcalde.

Aquest número s'ha editat gràcies a la publicitat i a donacions particulars

Es constitueix la Plataforma per la Sanitat

REDACCIÓ

El passat mes d'octubre, davant les diferents notícies aparegudes en premsa, en que el conseller de Sanitat informava que definitivament el nou hospital no tindria UCI, i la passivitat del nostre Ajuntament davant aquesta preocupant notícia, es va constituir en Ontinyent una plataforma per reivindicar un hospital com cal per a la nostra comarca. A la primera reunió van assistir representants de la ja creada Plataforma per la Sanitat, que engloba a les associacions amb problemàtica sanitària com ADIEM, Fibromialgia, AMCA i un llarg etc. També van assistir les associacions de veïns de Sant Josep, el Llombo, el Poble Nou, la Vila i Sant Rafael; els sindicats CCOO i UGT, i els partits polítics PSOE, Bloc, els Verds i EU.

En aquesta primera reunió es va posar de manifest per part de tots els assistents, el ninguneix de la Generalitat cap a Ontinyent, i de la necessitat de fer el possible per aconseguir un hospital com cal. En un primer moment es va acordar demanar –per registre d'entrada– una entrevista amb l'alcalde i una altra amb el conseller de Sanitat, per a saber d'una forma oficial, de quins serveis disposaria el nou hospital, per tal de marcar alguna actuació més concreta. Cal dir que per a esta petició tan ximple, les associacions de veïns de la Vila i el Poble Nou no van voler adherir-se.

Passat un temps prudent, i



davant la manca de notícies al respecte de la reunió i la desqualificació per part d'alcalde de la pretensió de la Plataforma, vam quedar en reunir-nos el dia 6 de novembre. Però eixe dia hi havia novetats. Tots els reunits –els abans citats menys la Vila i el Poble Nou– es van quedar sorpresos de que pel matí l'hospital no tinguera UCI, i per la vesprada sí. Què havia fet canviar d'idea al conseller?

Sembla ser que havia arribat a l'alcalde una informació, en que els metges de l'Hospital d'Ontinyent, estaven arreplegant signatures per “reivindicar un hospital com cal” i no l'hospitalet que volia fer la Generalitat. I aquesta notícia va fer que l'alcalde s'entrevistara amb el conseller, mostrant-li –segons la premsa– un dossier amb reculls de premsa que parlen del futur hospital. O siga que en una ximple reunió –de moment– es va aconseguir la UCI.

Sincerament ens alegra que els metges se'n hagen pujat al carro de la reivindicació per un hospital “com cal”, i que la seua postura haja fet moure's a l'alcalde i canviar d'idea al conseller.

El canvi de postura de la conselleria de Sanitat, de moment, no és més que un titular de premsa, i com a tal el tenim. Però com a integrants de la plataforma pel nou hospital i com a ontinyentins, ens cau la cara de vergonya de veure el mutisme que en aquest tema tenen els empresaris, els hostalers i els comerciants en general, com si a ells no els anara res. Si solament amb el canvi de postura dels metges, ha tremolat la conselleria, què passaria si tots els col·lectius que han quedat fora –inclòs el PP– es sumaren a la reivindicació?

El nou hospital és el primer par per aconseguir fer d'Ontinyent una ciutat de serveis. Cosa que sembla no afecta als comerciants i hostalers, per exemple.


AJUNTAMENT d'ONTINYENT

Col·lector de Santa Teresa

REDACCIÓ

En anteriors números de la revista *el Llombo*, denunciàvem els mals olors que de tant en tant es respiraven als voltants del carrer Santa Teresa. En concret, en el tram de carrer deshabitat que porta al poliesportiu. Esperem que les obres de canalització d'aigües residuals dutes a terme per mig del Plan E (conegut com *plan Zapatero*) per lluitar contra la crisi, i finalitzades el passat mes d'octubre, donen

com a resultat el final dels mals olors. Per cert, que algun dia ens tindran que explicar sobre els cartells d'obres de *quita i pon*. Anem a explicar-se: en plenes obres van col·locar un cartell de l'obra; no més finalitzades aquestes el cartell estava serrat, tombat a terra. I dies després tornava a estar novament plantat. Algú pot explicar-ho?

Altra cosa digna de menció és que l'empresa executora s'ha deixat tot el terreny impecable una vegada acabada l'obra.

Connexió Torrefiel–Ronda Sud



L'accés a l'Avenida i al que era Dos de Maig (actual avinguda de la Generalitat) segueix sent un impossible. La foto correspon a l'any 1998 i ja aleshores reclamàvem la millora

REDACCIÓ

Des de l'Associació de Veïns el Llombo hem demanat i seguirem demanant una entrada directa des de la ronda sud a l'Avenida. Així li ho vam fer saber a l'alcalde i al regidor d'Urbanisme en la última reunió mantinguda amb ells, en la que dit siga de passada, ens van assegurar que el consistori recolzava la postura de l'Associació, cosa que ens va alegrar.

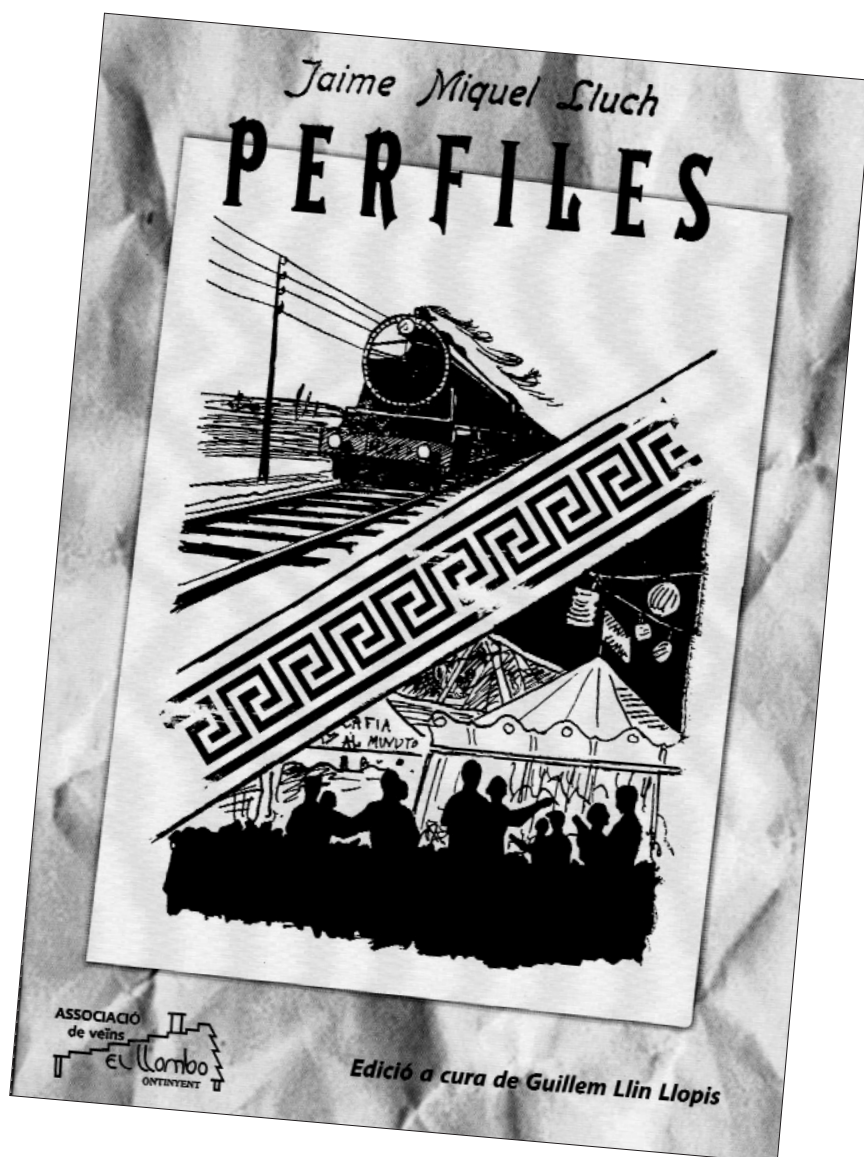
El passat 26 de setembre, en *el Periòdic d'Ontinyent* apareixia un reportatge de Santiago Sanchis, amb el títol "*Una nueva rotonda conectará la Ronda Sud con Torrefiel*"; i mostrava el plànol d'una rotonda i les característiques de la futura obra. Sabem que de moment era sols un notícia de premsa com tantes altres a les que estem acostumats; no obstant, tenim que dir que és per a felicitar-se, que l'Ajuntament –per fi– reivindique aquesta millora.

El 'miracle' de la TV

REDACCIÓ

Des de aquesta revista i en diverses ocasions vam denunciar el perill d'una nau industrial que s'havia cremat al Llombo. Cap denúncia va tindre una resposta favorable per part dels responsables, ja fora municipal o privat. Així va ser fins que la TVE es va fer ressò de la notícia del perill.

La mateixa vesprada que sortia la notícia en directe en TV en el programa *España Directo*, es solucionava part del perill i es tancava la porta de la nau, però no soles això. Un més després, la nau en qüestió era enderrocada, i el solar cercat. Miracles de la televisió.



De venda en l'Associació de Veïns

PVP: 12 euros

Preu soci: 6 euros

XARRADA SOBRE NUTRICIÓ



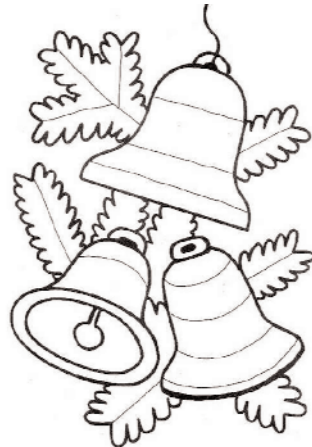
DIA 16 DE DESEMBRE DE 2009

18 HORES

LOCAL SOCIAL EL LLOMBO

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS EL LLOMBO

NADAL AL LLOMBO



DIUMENGE 20 DE DESEMBRE DE 2009

19 HORES

LOCAL SOCIAL EL LLOMBO

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS EL LLOMBO

Els Reis al Llombo



DIA 29 (DIMARTS) I 30 (DIMECRES) DE
DESEMBRE DE 2009

DE 5 A 7:30 DE LA VESPRADA

LOCAL SOCIAL EL LLOMBO

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS EL LLOMBO

Loteria de Reis



19476 i 93330

DE 6:30 A 8:30 DE LA VESPRADA DURANT
EL MES DE DESEMBRE

PARTICIPACIONS A 3 EUROS

LOCAL SOCIAL EL LLOMBO

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I FESTA DEL BARRI



RECREATIUS M.B.

Manuel F. Burgos La Flor

C/ Rafael Juan Vidal, 22 ONTINYENT - 96 238 32 54 - 629 378 747



SEGUROS

AGENCIA EN ONTINYENT
Salvador Gramage García
Avd. Conde Torrefiel, 10-bajo
Tel. 96 238 03 15
Fax. 96 291 38 78
46870 ONTINYENT

Autoescuela
Vehículos pesados

CETA

ONTINYENT Almag, 19
ONTINYENT Artal de Foces, 13
AIELO DE MALFERIT

Tif. 96 238 11 09
Tif. 96 238 49 37
Tif. 96 290 42 29

optimil



Raquel Vela Silvestre
Óptico-Optometrista
Nº Colegiado: 13.077

Avda. Almag, 13 bajo
46870 Ontinyent (Valencia)
Tel.: 96 291 06 07
ontinyent@optimil.es
www.optimil.es

el teixo cafeteria

Cafetería - Cervecería

el teixo

Avda. Almag, 3 - 46870 - Ontinyent - València



*Accessoris,
complements i tot
tipus de Bicietes*

Tel. 96 238 89 53
C/ Jaime I El Conqueridor, 9
46870 ONTINYENT (Valencia)



Avda. Almag nº 1, nº 48 - 46870 Ontinyent
Tel.: 96 238 49 60 - 96 238 74 86 - 651 887 406
frutalm@hotmail.com

FOTO VIDEO

Digital Photography

Foto Video 9, Avenida Almag nº1 Bajo, 46870 Ontinyent, Valencia. Telefono y Fax: 962386381
Photointerismo Avenida Almag nº1 Bajo e-mail: fotovideo9@fotovideo9.com



FERRETERIA
El Barranquet

ELS OFEREIX ELS SEUS SERVEIS
l'erreteria, Parament, Jardineria,
Bricolatge, Manyceria, Ebenisteria,
Camping Gas.

Plaça Coronació, 1 i 2
Tel. i Fax 96 291 42 79
46870 ONTINYENT (València)

KIOSCO COLLYTOR

Sus clientes lo mejor

C/ Rafael Juan Vidal, 5 - 46870 ONTINYENT

Ontinyent



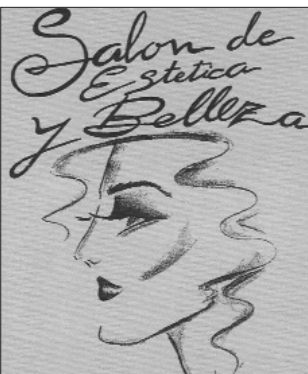
Xarcuteria
El Bon Pernil

Plaza Coronación, 13
46870 ONTINYENT



ENTREPANS
TAPES
MÚSICA

C/ RAFAEL JUAN VIDAL, 20 BAJO
ONTINYENT



MARIA JOSE TORMO

Rafael Juan Vidal, 5-Bajo

Tel. 96 238 24 38

Mov. 649 50 41 25

46870 ONTINYENT

TALLERES
VIASA S.L.

Rafael Juan Vidal, 16
Teléfono 96 238 53 75
ONTINYENT

Fontirafa

Fontirafa

FONTANERIA · CALEFACCIÓN · AIRE ACONDICIONAT · ENERGIA SOLAR TÉRMICA

Rafa Alonso Fita · Tel. 617.57.57.81
C/ Rafael Juan Vidal, 25-b
46870 Ontinyent (Valencia)
fontirafa@hotmail.com

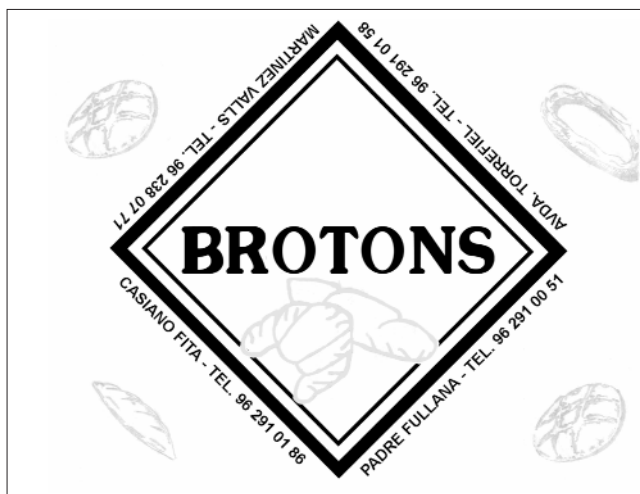
Perquè som la caixa que més ha fet i fa
per les nostres comarques.
Perquè som d'ací.
Perquè estem ací 125 anys.
Perquè tenim 47 oficines en 30 pobles d'ací.
Perquè invertim 2 milions d'euros anuals en obra social, ací.
I perquè cap altra entitat financera pot presentar
una dedicació com la nostra a la gent d'ací...
som la caixa de les comarques.

La primera de les comarques.



Caixa Ontinyent amb les nostres festes





Alimentació

FUSET

San Antonio, 3 - Tel. 96 238 02 76 - Ontinyent

FRUTAS CUCART, S.L.

Avda. Torrefiel, 25 · Daniel Gil, 42 · C/ Furs, 30
Tels. 96 238 14 55 - 96 291 17 66
ONTINYENT



PROMOCIONS I CONSTRUCCIONS **TORMO UBEDA, S.L.**

Avda. Torrefiel, 35
Tel. y Fax: 96 238 71 66
46870 Ontinyent (Valencia)



TALLER DEL AUTOMOVIL

José Iranzo, 42 · Tel. 96 291 03 56 · ONTINYENT

Peluquero - Pedro Parra

Módel

Señoras - Caballeros

C/ Padre Fernando Alcina, 15 bajo - Tel. 96 238 61 24 - ONTINYENT

FERRI MOLLA
CORREDURIA DE SEGUROS



Antonio Ferri Mollá
DIPLOMADO EN SEGUROS

C/. Músico Casanova, 5
46870 ONTINYENT (Vcia)
Tel.: 96 238 20 98
Fax: 96 291 56 42
E-mail: toni@segurosferri.com

Quiosc EL LLOMBO

Avinguda del Llombo, núm. 16

Ontinyent

Els desitja bones festes de Nadal

LUIS ORTIZ
PINTURA Y DECORACION, S.L.

Pintura Industrial
Restauración
fachadas
Impermeabilizantes
Decoración

Avda. Almag, 11 - Tel. y Fax 96 238 70 14

DANCING

ESCOLA DE BALL

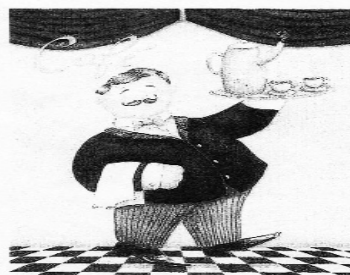
AEROBIC
DANSA DEL VENTRE
CARIBENYS
FUNKY
BATUKA
REGGAETON
AEROLATINO
PILATES
SEVILLANES
I ALTRES BALLS

BALL ESPORTIU I SOCIAL
PER A XIQUETS I ADULTS



Avda. Torrefiel, 27 - Baix
46870 ONTINYENT
Tels. 96 238 39 54 - 626 050 456

BAR EL LLOMBO **Nueva Dirección**



Especialidad
en tapas
variadas,
bocadillos y
platos
combinados
para llevar
por encargo

Avenida El Llombo, 2 • 46870 ONTINYENT
Tel. 615 264 771

ANGLE OBERT

La “nostra” Caixa Ontinyent

GASPAR CONEJERO MARTÍNEZ

De fa un temps cap ací les caixes d'estalvi estan d'actualitat. Que si la de Castilla-La Mancha, que si la de Madrid, que si estan mal gestionades o polititzades. A aquesta polèmica s'ha sumat el govern valencià llançant missatges “intentant” que les caixes d'estalvi valencianes es fusionen: Bancaixa, la CAM i Caixa Ontinyent. Una proposta que de moment –a pesar dels intents governamentals– sembla abocada al fracàs.

Personalment crec que no seria bo que desapareguera Caixa Ontinyent absorbida per la nova macroentitat, ja que Ontinyent no seria el mateix sense la nostra caixa i la seua obra social.

He dit la nostra caixa, per què crec que tots els ontinyentins la sentim com una cosa pròpia, no debades, per a alguns majors encara segueix sent “La Previsora” de tota la vida.

En el moment de redactar aquesta secció, està en procés de renovació part dels òrgans directius de Caixa Ontinyent; i segons notícies aparegudes en premsa, s'ha trencat el pacte que ha existit al llarg de molts anys en que la representació en els òrgans de direcció de la caixa, era proporcional al nombre de representants que els partits polítics tenien en les diverses institucions. De moment i a expenses de la elecció dels representants per part dels impositors i els treballadors de l'entitat –que són una minoria–, el PP ja disposava de més del 70% de directius. Pel que no seria gens estrany, que al final obtinga una representació del 80-90%.

Vista que la valoració de la classe política en general, no passa pel seu millor moment, no puc evitar fer-me algunes preguntes:

Per què s'ha trencat el pacte?

És bo que un partit en solitari, pugui fer el que li vinga en gana amb una entitat històrica com Caixa Ontinyent?

Si el president Camps ordena la fusió, què faran els gestors d'Ontinyent?

I per últim, per a tots aquells que no siguen del PP, tenen que seguir pensant que la caixa segueix sent la de tots, veient com els conservadors s'apropien dels càrrecs directius?

El carrer Ferran Alcina s'ofega quan plou



REDACCIÓ

No es la primera vegada que en estes fulles apareix la problemàtica del carrer Ferran Alcina. Cada vegada que plou amb una certa intensitat, ens arriben queixes dels veïns.

El motiu no es altre que el carrer Ferran Alcina té un deficient clavegueram i unes voreres molt baixes, el que fa que l'aigua de pluja vaja per damunt d'aquestes, i entre dins de habitatges i cotxeres. Es evident que aquest problema no es solucionarà fins que es duguen a terme les obres per dotar oportunament el carrer.

Descansa en pau, Roberto

REDACCIÓ

Tots els anys, des de aquell fatídic 16 de desembre de 2003 en que un home bo va ser assassinat, des d'aquesta revista del Llombo, em fet un recordatori a la memòria de Roberto Conejero Coll, i també en demanda de justícia. En el moment de tancar aquesta publicació, s'ha donat per conclòs el judici, i s'ha donat a conèixer la sentència.

La Justícia ha parlat: NO HI HA CAP CULPABLE. Punt i final.

S'obriran noves vies de investigació o es tanca el cas?

Ens costa molt posar-se en la pell de la dona, els fills i els néts de Roberto Conejero a l'hora d'acceptar aquesta sentència: ells són els únics que han perdut en aquesta maleïda història. Des d'aquestes fulles, només podem solidaritzar-nos amb el seu dolor i desitjar-los que tinguin molta fortalesa i resignació. Les coses són com són i no com ens agradaria que foren.

I a tu, Roberto, descansa en pau, i segur que si hi ha Déu, tu estaràs al seu costat.

LOCAL SOCIAL DEL LLOMBO

Està obert:

Matins: de 10:00 a 13:00 hores

Vesprades: de 16:00 a 19:00 hores

Dissabtes: de 09:00 a 14:00 hores

Esos españoles

JOSÉ SÁNCHEZ

Estoy hasta el moño. Harto de los conservadores españoles. Que si España se rompe, que si el Gobierno lo hacen todo mal, que si nos persiguen en los casos de corrupción, oposición a la ley de Memoria Histórica, oposición a la ley del aborto, oposición, oposición, pero en plan salvaje... Es lamentable. Todo, todo es válido con tal de desgastar el Gobierno. Todo, todo es válido con tal de ser ellos los que gobiernen y, al no serlo, España (esa España que dicen amar tanto y que ponen sobre todas las cosas) les importa un bledo.

Por ejemplo sigue bloqueado el Tribunal Constitucional, ¿qué credibilidad puede tener si el PP lleva 2 elecciones generales perdidas y tiene mayoría porque es imposible un acuerdo con ellos, y 4 de sus miembros están caducados desde hace tres años? Sigue bloqueado el Supremo y un buen número de órganos menos importantes. Hasta Leire Pajín, que tenía que acceder al cargo de senadora porque el titular es europarlamentario, tuvo que dimitir y el PP ha estado bloqueando su nombramiento... ¡6 meses! Hasta en los consejos de las cajas de ahorro, que había consenso por la proporción, ahora llegan los defensores de la España profunda, el PP, y lo revientan todo.

A la derecha de este país lo único que le importa es el poder. Nada más. Y lo hacen con el pretexto de que España es lo primero. Y una... Para ellos no hay ningún tema que merezca un pacto de Estado. Cuando están en el Gobierno piden responsabilidad a la oposición, y cuando son ellos los que están en la oposición, intentan romperlo todo.

Pruebas de ello hay. Y gordas. Saludaron con entusiasmo el golpe de Estado del general Franco, junto con la Iglesia. ¿Habrase visto mayor bestialidad? Pues la hicieron los de derechas y, estoy seguro, que lo volverían a hacer. Eso sí, por el camino pasarían por una iglesia para hacerse perdonar los pecados. Ahora que ha pasado tanto tiempo, aún justifican al tirano.

No lo soporto más que vengan todos los días con que España es lo primero cuando para ellos, lo que quieren, es el poder. Dicen que son españoles, pero es mentira. Lo que les importa es el poder. Lástima de ignorantes que no lo ven.

(Remetido)

Educar a los padres

IGNACIO ESCOBAR

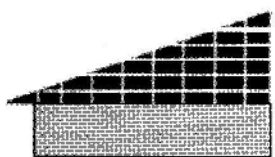
La anécdota la cuenta un lector en la web de *Público*. Un alumno roba una agenda electrónica al profesor. Lo pillan gracias a una cámara de seguridad. La madre primero lo niega y después argumenta que “su hijo pensaba que era un videojuego”. Ante la amenaza de expulsión, la madre alega que, como el robo fue en el recreo, “no eran horas lectivas”. Como colofón y colmo, el profesor descubre que el padre de la criatura ya le había comprado un cargador para la agenda robada.

Antes de que se suban a repartir reglazos desde la tarima, como propone Esperanza Aguirre, les recomiendo leer un interesantísimo estudio sobre España y el informe PISA del catedrático de Sociología de la Complutense Julio Carabaña. El sociólogo explica con datos que, a pesar de lo que todo el mundo cree —porque así se repite a diario en las tertulias de la tele y de la radio—, los tres informes PISA no dejan en mal lugar a la educación española, que está en la media europea. “La prensa no aireó la proximidad de los resultados españoles a la media sino al orden de España entre los 31 países. Pero la proximidad entre los países es tan grande que el orden carece de importancia, se parece mucho a la llegada de un pelotón en una carrera ciclista”, escribe Carabaña.

Otra de las conclusiones del sociólogo es que el factor que más influye en el nivel de cada alumno no es el modelo educativo, sus reformas o ni siquiera la inversión por estudiante, dentro de unos márgenes. Lo más determinante es el nivel sociocultural de sus padres. Y eso, en un país que salió de la pobreza hace apenas unas décadas, es algo que lamentablemente no se arregla de un día para otro.

Público, lunes, 21 de septiembre de 2009

Mingote, en ‘ABC’



MICO FERRANDIZ, S.L.
CONSTRUCCIONES

Pol. Ind. l'Altet
carrer casa d'Osca, 9
Apdo. correos, 477
Telf. 96 236 11 20
46870 ONTINYENT

La pastilla del dia després, dubtes i evidències

PACO GARRIDO I AMO

Sóc un pare de família, dels que han tingut que viure un fum de canvis en aquesta societat actual. Canvis els quals em costa assimilar, possiblement, com molts pares de la meua generació. Així i tot, em considere un pare modern, però una mica conservador (encara que açò últim ho tindrien que dir els meus fills).

N'hi ha algunes situacions que em sorprenen i no acabe de comprendre, sobretot algunes coses de la legislació actual, que en compte de donar llum als nostres dubtes, encara se'ns complica a l'hora de ficar-les en practica o simplement entendre-les.

Segons la Constitució espanyola, la majoria d'edat és als diu anys. Així, un menor d'edat no pot comprar alcohol. Per fer-se un tatuatge, sinó tens 18 anys, necessites l'autorització dels pares. Per a conduir un cotxe, necessites tenir 18 anys. Per accedir al mercat laboral, és imperatiu tenir 16 anys i, així, podíem anar augmentar la llista.

Doncs bé, aquestos dies està en boca de tothom la lliure dispensació, i sense prescripció medica, de la píndola del dia després en les farmàcies, a totes les dones en edat fèrtil que la necessiten. Aquesta mesura va ser aprovada pel Consell de Ministres el 14 de maig de 2009.

Aquesta decisió governamental és per reduir els embarassos no desitjats entre adolescents, i també s'especifica que es tracta d'un mètode contraceptiu d'emergència, en el qual supose un risc d'embaràs no desitjat, per la qual cosa no s'ha d'utilitzar com a mètode anti-conceptiu habitual. També es fa incís en que el fàrmac no te cap protecció davant de les malalties de transmissió sexual, cosa per a tenir en compte.

La venda de la píndola postcoital, sense criteri facultatiu, ni límit d'edat, suposa una utilització no sempre racional d'aquest medicament, especialment entre els més joves, que els pot

induir a la seua utilització, sense valorar, ni tenint en compte la seua salut, els quals poden pensar que una relació sexual no te cap risc, perquè sempre poden recórrer a la "miraculosa pastilleta", sense que ningú els controle.

El Consell General de Col·legis de Metges, ha avisat del risc que implica l'ús de la píndola i la seua utilització com a mètode anticonceptiu.

A més a més, cal veure si en aquest postulat s'aconsegueixen els objectius, ja que en França, es dispensa a menors de forma gratuïta, sense prescripció medica i anònima. Doncs bé, lluny d'aconseguir resultats positius, s'ha notat l'augment d'embarassos i el consum de la píndola s'ha triplicat.



La incoherència és palpable, es pot vendre sense recepta "una dosi màxima" del mateix compost químic que s'utilitza en les píndoles anticonceptives convencionals, a més baixa concentració, les quals necessiten recepta.

També és d'estranyar quan vas a una farmàcia a comprar un antibiòtic i t'exigeixen la recepta o per a comprar alguns analgèsics.

Davant, d'una manca d'informació tècnica per part del Ministeri de Sanitat per a la dispensació del fàrmac, el Col·legi Oficial de Farmacèutics de València i amb un criteri racional recomana la venda de la píndola postcoital amb consentiment dels pares, per a les adolescents entre 13 i 16 anys i, si cal, derivar-les al Centre de Planificació Familiar. Per a les majors de 16 anys,

tan sols cal verificar-ho, amb la presentació del DNI.

Açò, tan sols és una possible solució, davant d'una situació no consensuada pels professionals. Encara, que independentment del que us puga fer en altres països, jo crec, que des del punt sanitari espanyol, se estava obrant amb estricte rigor professional, amb l'exigència de la prescripció medica o en el seu defecte dirigir-se a un centre mèdic, però sempre amb control i supervisió d'un professional, per que el seu ús tinga una observació, independentment de l'edat. A banda, al meu parer, té que anar acompanyat de xarres i assessorament professional, sobretot en el col·lectiu dels més joves, que tots sàpiguen del risc que comporta

una sexualitat, sense seguretat, cosa que es fa als instituts, ja no per un possible embaràs no desitjat, sinó per les malalties de transmissió sexual, una mica oblidades.

Com anteriorment us he dit, com a medicament no està exempt de risc i per això vos enuncie alguns efectes secundaris:

Ginecològics: hemorràgies no relacionades en la menstruació, amenorrea, augment de la sensibilitat mamària, retenció de líquids, edemes, augment de pes, embaràs ectòpic.

Digestiu: trastorns gastrointestinals, diarrees, vòmits, alteracions en l'apetit, dolors en la zona inferior de l'abdomen, nàusees.

Sistema nerviós: mal de cap, migranyes, vertigen, depressió, marejos.

Cardiovasculars: hi ha components que incideixen en les malalties cardiovasculars (*derrames cerebrals*, infart de miocardi), augment de la pressió arterial, embòlia.

Metabòliques: alteració en el perfil sanitari (augment d'alguns paràmetres com el colesterol).

Adicionalment, acne, erupcions cutànies, canvis en la libido, calvicie, fatiga, picors, edemes facials.

A partir de tot l'exposat, cadascú que pense i reflexione.

Fa 70 anys

GASPAR CONEJERO

“Cuentan los viejos que en este país hubo una guerra...”

Aquesta cançó, del grup *Jarcha*, es va fer famosa en els anys de la transició, i inclús va ser agafada com una mena d'himne en les primeres eleccions democràtiques, fonamentalment les estrofes aquelles que diuen: *“Libertad libertad, sin ira libertad, guárdate tu miedo i tu ira...por que hay libertad...”*

El passat dia 1 d'abril va fer 70 anys que es va acabar la Guerra Civil. Un fet –la guerra– molt traumàtic, que va deixar marcades diverses generacions d'espanyols: uns per què la van viure o la van patir, i altres per que es van criar en aquelles doctrines dels que la van guanyar.

Han passat 70 anys, i aquest és un tema “tabú”, del que no es *pot* parlar, ja que a pesar del temps transcorregut encara alça bombolles quant es parla d'ell; el que vol dir que, d'alguna forma, eixa fulla de la nostra Història col·lectiva encara no s'ha tancat. I és estrany que no es puga parlar, quan a penes queden vius un grapat dels seus protagonistes, ja que els xiquets de la guerra tenen hui, com a mínim, uns 75 anys d'edat, i els que van tindre un protagonisme més fort per la seua edat, –els pocs que pugen quedar– tenen com a poc 85 o 90 anys.

Alguna cosa li passa a la societat espanyola, quan no es pot parlar d'un fet ocorregut ara fa 73 anys.

L'experiència d'un xiquet dels anys cinquanta i seixanta, criat al si d'una família on per “precaució”, no es parlava mai de política, i educat baix aquella escola de *Los Principios Básicos del Movimiento*; un xiquet, que hui està prop a la jubilació, és que la història que li se va ensenyar a l'escola estava manipulada.

Manipulada, per què ens parlava d'uns espanyols molt bons que anaven fent el bé, i d'uns altres molt



La famosa porquera. Aquest lloc és un dels punts on el bàndol guanyador va tancar els republicans en acabar la Guerra Civil. L'altre lloc on van anar a parar va ser la fàbrica de mobles corbats *La Vienesa*. Els dos edificis es troben prop, en l'actual avinguda de la Generalitat. D'ací van eixir el 15 de desembre de 1939 els condemnats a mort cap al cementari d'Ontinyent on serien afusellats, i també cap a València, on van ser afusellats o empresonats. Aquesta porquera es trobava a l'interior de l'empresa Mora, en la carretera de Bocairent. A l'ampliar la indústria, va quedar dins del conjunt. Ara, en l'enderrocar-la, ha aparegut aquest punt de dolor i desesperança per a una bona part d'ontinyentins dels anys 1939 i 1940

roïns, als que inclús mai se'ls donava la catalogació d'espanyols, i que eren denominats despectivament com a *rojos* o *hordas marxistas*; quant no, d'assassins. Un missatge que es va repetir al llarg de quaranta anys, i que evidentment, va quallar en la societat civil.

Si bé és cert que tot el que afecta a la guerra i postguerra encara és un tema “tabú” com he dit abans, no és menys cert que possiblement siga el tema que més interès ha despertat per part de periodistes, historiadors i estudiosos nacionals i internacionals. Això ha donat com a conseqüència que hi ha un bon grapat de treballs periodístics i llibres d'investigació que tracten amb amplitud, tot el que es refereix als últims 75 anys de la

nostra història. Uns estudis que contenen una altra versió –que no és la dels perdedors, sinó les coses com van ser i van passar de veritat–, i que indubtablement no coincideix amb allò que ens han comptat al llarg de quaranta anys.

Aquell 1 d'abril de 1939 va significar el final d'una guerra entre germans, i paral·lelament la victòria i els honors per a la meitat d'Espanya, però també, la venjança, l'escarni, la humiliació o l'exili –quan no la mort– per a un bon grapat de l'altra mitja. Uns republicans que van *pagar* molt car la seua defensa a un govern legal com era el de la República.

Entre febrer i març de 1939, en ple hivern i en unes condicions penoses, es calcula que prop de 500.000

persones –soldats, homes, dones, xiquets, ferits, malalts– van creuar els Pirineus cap a l'exili. I una vegada en França, van ser tractats com animals. Reballats en camps de presoners habilitats en les platges –en ple hivern– en unes condicions higièniques i sanitàries deplorables. Altres van emprendre el camí de l'exili des dels ports del Mediterrani, amb destinació a Algèria, on també van ser empresonats en camps de treball. És difícil acceptar que tots ells foren unes males persones.

En va emocionar la imatge d'aquell soldat de Salamina –recollit excel·lentment per Javier Cercas al llibre *Soldados de Salamina*– ballant el pasdoble *Suspiros de España* agafat al seu fusell, i que curiosament salva de ser afusellat al falangista Sánchez Maza. I també quant una periodista –cinquanta anys després– va a França buscant un heroi republicà, que havia lluitat amb l'exèrcit americà contra Hitler –com molts milers de republicans espanyols–; i un vellet –antic soldat de *La Nueve* (la primera companyia que entra en el París alliberat), que és realment l'heroi– li contesta: *“Els herois estan tots morts, i són aquells xavals de divuit anys que van eixir amb ell del seu poble plens de joventut a lluitar per uns ideals en 1936, i van anar regant amb la seua sang els camps d'Espanya, Àfrica i Europa; uns joves que no van saber mai el que és tindre dona o fills, i que estos anaren a buscarlos al llit un diumenge pel matí, a jugar amb son pare”*. *“Eixos són els herois i estan tots morts”*. Uns herois a qui Espanya, no va voler reconèixer mai.

A quedat més que demostrat que, com a mínim, en el trienni 1936-1939, es van fer les mateixes barbaritats en un bàndol que en l'altre. I a partir de 1939, soles va quedar el bàndol guanyador aplicant la seua justícia.

Hi ha una màxima que diu que “tot aquell poble que no coneix la seua història, està condemnat a tornar-la a viure”. En aquest a repetir-la. I per a conèixer-la, cal escoltar i saber, i si és pot, acceptar les versions dels dos bàndols. I els perdudors –durant més de quaranta anys– no han pogut donar la seua versió. O

més bé, que la seua versió arribara a la gent.

Tots els historiadors coincideixen que el pitjor que li pot passar a una nació és una guerra civil, una guerra entre germans, ja que en ella solen eixir els instints més baixos de les persones: les venjances, les malícies, etc. I...després, les conseqüències d'aquestes malícies no arriben a oblidar-se mai.

Per això, 70 anys després, és arribat el moment de “passar fulla”, però no amagant una versió. A un bàndol

fa molt de temps que li s'han reconegut tots els honors. Ara, encara que estan quasi tots morts, cal tornar la dignitat, a un bon grapat d'espanyols que encara segueixen marginats.

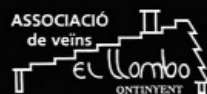
I com no, soterrar dignament a tots aquells que setanta anys després, encara estan arrebollats en els llocs mes diversos com bancals i cunetes, com si foren animals.

Si no es fa per justícia, cal fer-ho almenys per caritat. O dignitat. Soles així es tancarà definitivament aquesta trista fulla de la nostra Història.

Mort i repressió a Ontinyent (1936-1944)



Guillem Llin Llopis

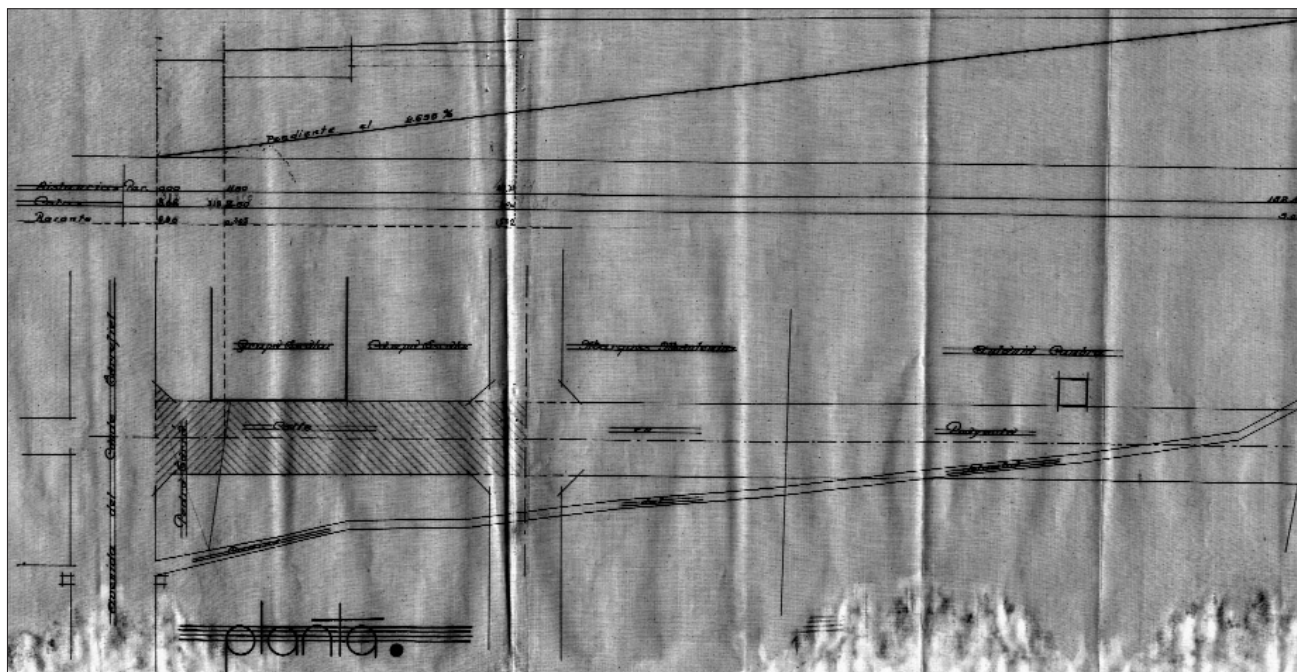


De venda en l'Associació de Veïns el Llombo
PVP: 12 euros

Existències limitades (solament s'han imprés 200 exemplars)

“El dia 15 de desembre de 1939 van morir afusellats tretze ciutadans ontinyentins. Van ser passat per les armes al cementiri municipal que s'havia inaugurat eixe mateix any, concretament a la paret del costat dret, en el camí que puja al Torrater...”

75 anys de l'avinguda del Llombo



Plànol d'obertura de l'avinguda del Llombo en fer-se el Col·legi Joaquín Costa. L'avinguda agafava la pràctica totalitat de l'anomenat camí del Llombo

GUILLEM LLIN

En 1927 Ontinyent no té casi escoles. A Sant Carles, hi ha que sumar-li unes classes en dependències de La Previsora i, per a les xiquetes, una casa al carrer de la Llosa. Açò fa que naisca el projecte del *Grupo*, a construir en la recent oberta avinguda del Comte de Torrefiel o al final de l'*Avenida*, al carrer Dos de Maig, carretera de Bocairent. Finalment, passats set anys, i una reforma d'ampliació del projecte (passa de tindre 6 unitats a tindre'n 8) es farà al lloc que ocupa, a mitjan avinguda. El col·legi s'inaugura el diumenge 21 de gener de 1934. Però hi ha que urbanitzar els voltants.

Els responsables municipals, en la sessió de l'1 de febrer d'eixe mateix any acorden "*Tomar en consideración una proposición del Concejal Sr. [Salvador] Gil relativa a la apertura de una calle adyacente al edificio del Grupo Escolar 'Joaquín Costa' que justifica por la necesidad de dar paso al tránsito de la partida del Llombo (...) manifestando que cuando con el ofrecimiento de los propietarios de ceder gratuitamente la mitad del terreno y con precio*

favorable para su expropiación la otra mitad (...)". L'avinguda del Llombo començava a forjar-se, tot i que sorgiren alguns problemes, malgrat la rapidesa i l'extrema legalitat i justícia amb la que fan les coses.

Així, el 22 de març de 1934 la Corporació acorda "*Aprobar el plano que para la abertura del primer sector de una nueva calle junto al Grupo Escolar 'Joaquín Costa' ha redactado y presentado el Arquitecto municipal [Camilo Grau Soler]*". Per obrir el carrer son necessaris 738,40 metres quadrats, dels quals hi ha 142 m² de Pedro Torró, 546,40 m² de Gonzalo Sanchíz Mayans, marquès de Montemira, i la resta són d'ús comú, en estar la senda –o camí– del Llombo.

Encara en març, el dia 31, és rep una carta a l'Ajuntament que signa José Gironés Valls, com apoderat del marquès de Montemira, en la que s'especifiquen les condicions en que el titular cedeix el terreny. "*Cesión gratuita de la mitad del terreno que haya de ocuparse. Que el Ayuntamiento ceda a mi principal, gratuitamente, el terreno que hoy ocupa el Camino del Llombo en toda la extensión que linda con el terreno. Que el Ayuntamiento se*

entienda, directamente, con el arrendatario, respecto a la indemnización por cosechas y mejoras que haya de abonársele al dejar el arriendo del terreno que se ocupe. Que aceptadas las precedentes condiciones, el Ayuntamiento fije a su libre voluntad el precio de la restante mitad que haya de ocupar la calle en cuestión". És temps de la República i, segons sembla, el marquès de Montemira no vol ocasionar enfrontaments amb l'Ajuntament, tot el contrari del que va passar en la compra de terrenys per al col·legi, portat a cap durant la dictadura de Primo de Rivera.

Els problemes venen, ara, per part de l'altre propietari. Pedro Torró escriu el 28 de març que "*en contestación al oficio que se me entregó (...) que no poseo más que sobre unos 300 metros cuadrados [la resta ho havia venut, sense cap impediment, per fer l'escola] recayentes a la Avenida de Torrefiel, así es que a mi no reporta ningún beneficio el que se abra dicha calle y por lo tanto no estoy en el caso de ceder terreno gratuitamente. Yo lo que no tengo inconveniente es en vender al Excmo. Ayuntamiento los 142 metros cuadrados que se necesitan al*

precio de 10 pesetas libres de gastos y además el valor del muro que se me obligó a hacer”.

Tot seguit, l'oficina tècnica de l'Ajuntament, amb Camilo Grau al front, no està d'acord. El 10 d'abril de 1934 respon que “la apertura de la nueva calle (...) es una mejora evidente para la población y no cabe el considerar si lo es o no para el Sr. Torró (...). Que considera sumamente excesivo el precio que fija el Sr. Torró para la expropiación, ya que el máximo precio de venta que han adquirido los solares adyacentes es de siete (7) pesetas el metro cuadrado. El solar que le queda al Sr. Torró para edificar es de 131 metros cuadrados aproximadamente, solar más que suficiente para edificar, con 14 metros de fachada a la Avenida (...). El valor del muro que se le obligó a construir entiendo que debe de abonársele”.

Després, l'oficina tècnica fa una sèrie d'operacions, el resultat de les mateixes és que, per l'Ajuntament, se li deurién pagar pels terrenys 678 pessetes. Paral·lelament, de l'altre terreny, com el propietari està d'acord, ni cal dir res.

Així les coses, el 19 d'abril de 1934 compareixen a l'Ajuntament els amos dels bancals. Amb el marquès de Montemira hi ha acord, però amb l'altre, en no variar gens la postura inicial, no.

El 8 de maig es rubrica l'acord amb Gonzalo Sanchiz Mayans, pel que se li paguen 538,25 pessetes “a razón de 1.500 pesetas por hanegada que equivale a 831 metros cuadrados”. A més a més, “El Ayuntamiento cede a Don Gozalo (sic) Sanchiz Mayans el terreno que hoy ocupa el camino del Llombo

en toda la extensión que linda con los terrenos de su propiedad que se destinan a vía pública, y cuya superficie aproximada es de noventa y ocho metros cuadrados, si bien, con obligación de respetar las servidumbres de las fincas o en su defecto sustituirlas por otras a satisfacción de los respectivos propietarios”. I el dia 11 de maig, l'alcalde Paco Montés nomena “a los concejales [Vicente] Montés Torró y [Francisco] Gisbert para hacer las gestiones propias del caso”. També assenyalava que “la presidencia expresa que procede notificar al arrendatario de dicha parcela la rescisión del contrato de arriendo, así como también es necesario llegar a un acuerdo con el mismo respecto a la indemnización (...)”.

L'11 de maig hi ha una nova oferta de Pedro Torró. En una instància que presenta a l'Ajuntament diu “Pedro Torró, casado, maestro de obras, con domicilio en calle (plaza) de la Iglesia” proposa donar-li 71 m² a l'Ajuntament i els 71 m² restants cobrar-los a 9,50 pessetes “pues a este mismo precio se me pagó por el Excmo. Ayuntamiento de esta Ciudad la compra del terreno para construir el colegio”. Com és lògic, el consistori accepta el 18 de maig la proposta. En aquest cas, a l'obrir el carrer, de l'antic camí del Llombo li corresponen a Torró “una superficie aproximada de veinticinco metros cuadrados”.

Queden, no obstant, algunes assumptes encara per aclarir: el mur i qui té arrendat el terreny de marquès de Montemira. L'Ajuntament ho encara tot seguit. El dia 14 de juny de 1934, “El Excmo. Ayuntamiento de mi Presidencia (...) adoptó el acuerdo siguiente:

Indemnizar a D. Pedro Torró Campos con la cantidad de cien pesetas por el muro que se le obligó a construir por el Ayuntamiento en los terrenos que han sido expropiados (...)”. També eixe mateix dia acorda “Indemnizar a D. Eduardo Gironés Soler con la cantidad de sesenta pesetas por la plantación de alfalfa que tiene en los terrenos que cultiva junto al Grupo Escolar, expropiados para la apertura de una calle, con la obligación de dejarlos libres para el día 15 de agosto próximo”.

Passat l'estiu, l'arquitecte Camilo Soler té ja preparat el pressupost de l'obertura del carrer, que pugen les obres 6.500 pessetes. Entra al Ple municipal de 26 de setembre de 1934, en que s'adopta l'acord d'aprovar “el presupuesto de expropiación de la calle junto al Grupo Escolar firmado por el Arquitecto municipal, importando 6.500 pesetas”. Ara bé, el regidor Salvador Gil vol aclarir que “no se trata de la realización inmediata de las obras, sino de tenerlas a punto de ejecución y sin que falte ningún trámite para empezarlas con la finalidad de que cuando el Ayuntamiento tenga necesidad de atender urgentemente las peticiones de los obreros sin trabajos por agudizarse el paro forzoso, como sucederá seguramente durante el próximo invierno, no se entregarán en arreglos de calles que no lo requieran o en otras cosas superfluas, sino que pueda ocupárseles en trabajos útiles y beneficiosos para la población”. En aquest cas, contra l'atur, sense possibilitat de percebre una ajuda social, l'Ajuntament anava per davant i preveia com pal·liar aquesta desocupació.

Dos imatges de l'avinguda del Llombo: la fàbrica de Mompó, en una fotografia de 1996 i l'avinguda en 1995



Col·legi Públic Lluís Vives



Dibuix: Joan Barberà